	URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE	
	<i>Informacja sygnałna</i>	Data opracowania - październik 2007 r.
Kontakt: e-mail: sekretariatUSKRK@stat.gov.pl tel. 012 415 38 84		Internet: http://www.stat.gov.pl/urzeddy/krak

Nr 23

OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM W 2006 R.

Województwo małopolskie, według stanu w dniu 31 XII 2006 r., zamieszkiwało 3271,2 tys. osób, tj. o 5,0 tys. więcej niż w roku ubiegłym. Ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowiła 21,3%, produkcyjnym - 63,0%, a poprodukcyjnym - 15,7%.

Opiękę medyczną mieszkańców województwa sprawowały zakłady stacjonarnej opieki zdrowotnej, placówki ambulatoryjnej opieki zdrowotnej wraz ze służbami medycyny pracy oraz prywatna praktyka lekarska finansowana ze środków własnych pacjentów.

W ochronie zdrowia pracowało (według stanu w dniu 31 XII 2006 r.): 7,2 tys. lekarzy, 1,3 tys. lekarzy stomatologów, 15,4 tys. pielęgniarek (z osobami z tytułem magistra pielęgniarstwa), 1,8 tys. położnych (z osobami z tytułem magistra położnictwa) oraz 2,2 tys. farmaceutów (nie wliczając techników farmacji). W porównaniu ze stanem z poprzedniego roku kadra medyczna zwiększyła się o 0,6 tys. pracowników (o 2,0%). Personel medyczny stanowił 59,2% osób posiadających prawo do wykonywania zawodu medycznego. Pracujący lekarze stanowili 65,8% lekarzy posiadających prawo do wykonywania tego zawodu. Dla farmaceutów wskaźnik ten wyniósł 88,6%, dla pielęgniarek - 56,7%, położnych - 50,6%, a dla lekarzy dentyistów - 42,7%.

W końcu 2006 r. w województwie małopolskim funkcjonowało 61 **szpitali ogólnych**. Do sektora publicznego zaliczało się 40 z nich (65,6%). We wszystkich szpitalach i ich oddziałach znajdowało się 13714 łóżek (o 1,3% mniej niż w poprzednim roku), z czego 95,9% było w dyspozycji szpitali publicznych. Wśród wszystkich dostępnych łóżek 2371 stanowiły łóżka kliniczne i udostępnione klinikom, a 2025 przeznaczonych było dla dzieci do lat 18. Dla pacjentów objętych intensywną opieką medyczną przeznaczonych było 328 łóżek, a intensywnym nadzorem kardiologicznym - 208.

W ciągu roku we wszystkich szpitalach w trybie stacjonarnym leczonych było 546,1 tys. osób (łącznie z ruchem międzyoddziałowym), tj. o 3,4% więcej niż w roku poprzednim. Wśród leczonych, dzieci stanowiły 16,6%. Na oddziale chorób wewnętrznych przebywało 17,7% leczonych, na ginekologiczno-położniczym - 14,6%, chirurgii ogólnej - 13,8%, pediatrycznym - 6,4%, urazowo-ortopedycznym - 6,1%, kardiologicznym - 5,7%, a na pozostałych - 35,7%. Średni pobyt chorego w szpitalu ogólnym wyniósł 7 dni. Na 10 tys. mieszkańców województwa przypadało 41,9 łóżka, a ze szpitalnej opieki medycznej skorzystało 1671 osób; dla Polski - odpowiednio 46,3 łóżka i 1880 osób.

Opiękę stacjonarną długoterminową w 2006 r. (według stanu w dniu 31 XII) sprawowało 29 placówek typu opiekuńczo-leczniczego: 22 zakłady opiekuńczo-lecznicze, 2 zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze oraz 5 hospicjów. Łącznie w dyspozycji tych placówek było 1826 miejsc. W ciągu całego roku

opieką objęto 4555 osób. Przyjęto 2936 pacjentów, a wypisano - 1526. Według stanu w końcu roku w placówkach tego typu przebywało 1788 pacjentów i były to w większości osoby w wieku 75 lat i więcej (60,1%). W tej grupie wieku prawie 6 osób na 1000, objętych było opieką stacjonarną długoterminową. Osoby w wieku 61-74 lat stanowiły 23,3% pacjentów, 41-60 lat - 12,4%, 40 lat i mniej - 4,3%. Udział osób nie opuszczających łóżek w ogólnej liczbie pacjentów wyniósł 48,8%. Przeciętnie 1 pacjent przebywał w hospicjum 33,9 dnia, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym - 153,5 dnia, w zakładzie opiekuńczo-leczniczym - 159,4 dnia.

Podstawowe dane o placówkach opieki długoterminowej i ich wykorzystaniu według stanu w dniu 31 XII przedstawia tablica:

WYSZCZEGÓLNIENIE	Placówki	Miejsca stacjonarne	Pacjenci (opieka stacjonarna)
OGÓŁEM 2005	29	1803	1726
..... 2006	29	1826	1788
Zakłady opiekuńczo-lecznicze	22	1634	1614
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze	2	99	99
Hospicja	5	93	75

Usługi **lecznictwa uzdrowiskowego** w końcu 2006 roku świadczyło 8 szpitali uzdrowiskowych, 35 sanatoriów uzdrowiskowych oraz 5 przychodni uzdrowiskowych. Szpitale i sanatoria uzdrowiskowe oferowały łącznie 5559 łóżek, przy czym 77,6% było w dyspozycji sanatoriów uzdrowiskowych. W porównaniu z danymi z ubiegłego roku liczba dostępnych łóżek zmniejszyła się o 220 (o 3,8%).

Z usług placówek lecnictwa uzdrowiskowego w opiece stacjonarnej i ambulatoryjnej skorzystało w ciągu 2006 roku 86,3 tys. kuracjuszy. W sanatoriach uzdrowiskowych przebywało 56,8 tys. pacjentów stacjonarnych, poza tym przyjęto 359 pacjentów ambulatoryjnych. Z usług szpitali uzdrowiskowych skorzystało 16,8 tys. osób (22,9%). Przychodnie uzdrowiskowe przyjęły 12,3 tys. pacjentów. W ciągu poprzedniego roku wszystkie zakłady świadczące usługi z zakresu lecnictwa uzdrowiskowego przyjęły 1,6% mniej pacjentów stacjonarnych i 19,9% więcej pacjentów ambulatoryjnych.

Średni czas pobytu pacjenta w zakładach lecnictwa uzdrowiskowego wyniósł 17 dni (prawie 16 dni w sanatoriach uzdrowiskowych, 22 – w szpitalach uzdrowiskowych). Pacjenci lecnictwa uzdrowiskowego mogli korzystać z różnorodnych zabiegów leczniczych. Łącznie wykonano 3105,9 tys. zabiegów, na które składało się: 441,6 tys. inhalacji, 255,7 tys. zabiegów borowinowych, 271,3 tys. masaży, 178,8 tys. zabiegów parafinowych, 173,6 tys. kąpiele mineralnych, 37,9 tys. kąpiele CO₂, ponadto 726,2 tys. razy zastosowano kinezyterapię, 420,4 tys. - elektrolecnictwo, 371,6 tys. - wodolecnictwo, 228,9 tys. - światłolecznictwo.

Podstawową opiekę zdrowotną ludności świadczyły publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej oraz służby medycyny pracy, jak również lekarze prowadzący indywidualne lub grupowe praktyki lekarskie i stomatologiczne.

Informacje zamieszczone w notatce nie ujmują działalności lekarzy i lekarzy stomatologów prowadzących praktykę lekarską w prywatnych gabinetach, w których porady opłacane są przez pacjentów.

W końcu 2006 r. w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej REGON zarejestrowanych było 6,6 tys. podmiotów prowadzących praktykę lekarską oraz 2,0 tys. podmiotów prowadzących działalność stomatologiczną.

Na terenie Małopolski (według stanu w dniu 31 XII 2006 r.) działało 1629 **placówek ambulatoryjnej opieki zdrowotnej**, o 71 więcej niż rok wcześniej. Do placówek tej grupy zaliczały się 1184 zakłady opieki zdrowotnej, czyli przychodnie, ośrodki zdrowia i poradnie (z tego 1147 dla ogółu ludności, a 37 w ramach służb medycyny pracy) oraz 445 praktyk lekarskich (279 w miastach i 166 na wsi). Niepubliczne zakłady stanowiły 76,6% wszystkich zakładów opieki zdrowotnej. Miasto Kraków skupiało na swoim terenie 32,2% publicznych i niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz 16,2% praktyk lekarskich.

Placówki ambulatoryjnej opieki zdrowotnej udzieliły w ciągu 2006 r. 23,7 mln porad, czyli o 2,2% więcej niż w poprzednim roku. Porad lekarskich odnotowano 21,0 mln, w tym 8,8 mln udzielonych w poradniach specjalistycznej opieki zdrowotnej. Lekarze stomatolodzy udzielili 2,7 mln porad. W ramach ogólnodostępnej stomatologicznej opieki zdrowotnej udzielono 2642,5 tys. porad, a w tym: 2161,1 tys. stomatologicznych, 170,2 tys. ortodontycznych, 136,2 tys. z zakresu chirurgii stomatologicznej, 90,4 tys. z zakresu protetyki.

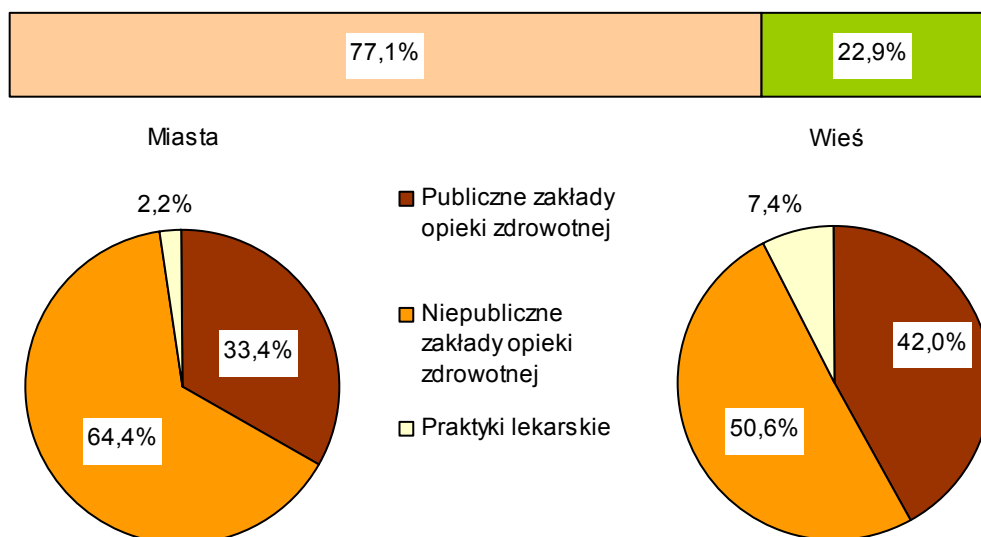
Przykładowo w poradniach specjalizujących się w chorobach wewnętrznych lekarze specjaliści udzielili 2034,1 tys. porad, w poradniach chirurgicznych - 1279,3 tys., ginekologiczno-położniczych - 1111,0 tys., okulistycznych - 885,8 tys., otolaryngologicznych - 663,1 tys., neurologicznych - 552,5 tys., zdrowia psychicznego - 455,5 tys., dermatologicznych - 419,7 tys., gruźlicy i chorób płuc - 274,3 tys., pediatrycznych - 29,6 tys. porad.

W ramach służb medycyny pracy udzielono 758,9 tys. porad, co stanowiło 3,2% ogółu porad udzielonych w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej. Badaniami profilaktycznymi objęto 486,2 tys. osób.

W placówkach działających na terenie Krakowa udzielono 7,0 mln porad lekarskich (33,3%) i 1,0 mln stomatologicznych (37,9%).

W ogólnodostępnych poradniach podstawowej opieki zdrowotnej w województwie udzielono 12,1 mln porad, w tym w ramach lekarskich wizyt domowych - 2,4%.

PORADY UDZIELONE W PLACÓWKACH AMBULATORYJNEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ W 2006 R.

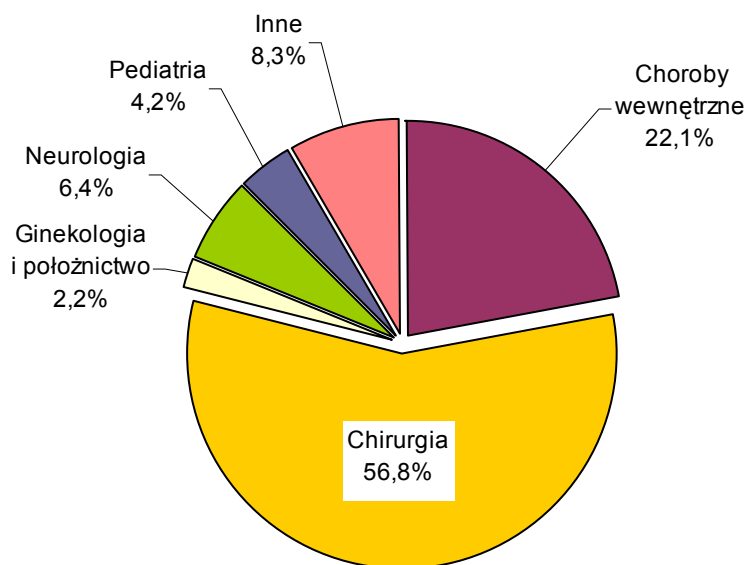
Na 1 mieszkańca województwa przypadło 7,3 porad udzielonych w ramach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej, w roku poprzednim - 7,1. Przewyższały pod tym względem miasta: Tarnów ze średnią 12,5, Nowy Sącz - 10,9 oraz Kraków - 10,6. Najmniej porad w przeliczeniu na 1 mieszkańca udzielono w placów-

kach z terenu powiatów: tarnowskiego (4,6), dąbrowskiego, krakowskiego, nowosądeckiego, nowotarskiego, tatrzańskiego (po 4,9) oraz wielickiego (5,4).

Pomoc medyczną w nagłych przypadkach w końcu 2006 r. świadczyło 60 jednostek pomocy doraźnej. Jednostki te dokonały w ciągu 2006 roku 229,2 tys. wyjazdów na miejsce zdarzenia, o 1,0 tys. więcej niż w 2005 r. Najczęstszym miejscem zdarzenia był dom chorego lub poszkodowanego – 142,8 tys. wyjazdów (62,3%). Zdarzenia w ruchu uliczno-drogowym spowodowały 6,9% wyjazdów. Wyjazdy do pracy poszkodowanego stanowiły 1,0%. Najrzadziej wyjeżdżano do szkół (0,6% wyjazdów).

Podczas wyjazdów i w trybie ambulatoryjnym jednostki pomocy doraźnej obsłużyły w ciągu całego roku 749,1 tys. osób, o 15,6 tys. więcej niż w roku poprzednim. W izbie przyjęć lub szpitalnym oddziale ratunkowym z pomocy skorzystało 516,8 tys. osób, natomiast w domu chorego lub w innym miejscu zachorowania 232,3 tys. osób. Wśród osób, którym udzielono świadczenia zdrowotnego 19,7% stanowiły osoby w wieku 0-18 lat. W przeliczeniu na 1000 ludności z medycznej pomocy doraźnej w 2006 r. skorzystało 229 osób, a w 2005 r. - 225.

**ŚWIADCZENIA ZDROWOTNE UDZIELONE W TRYBIE AMBULATORYJNYM
W RAMACH POMOCY DORAŻNEJ
WEDŁUG RODZAJU ŚWIADCZENIA W 2006 R.**

Sprzedaż leków i środków medycznych w końcu 2006 r. prowadziły 944 apteki (w tym 1 zakładowa) oraz 96 punktów aptecznych. W porównaniu ze stanem sprzed roku przybyło 14 aptek oraz 5 punktów aptecznych. Sprzedaż leków gotowych i recepturowych prowadziło 658 aptek, a wyłącznie gotowych - 286. Dyżury nocne pełniły 352 apteki, spośród których dyżury nocne okresowe pełniło 326 aptek, natomiast stałe - 26 aptek. Na terenach wiejskich działalność prowadziło 216 aptek oraz 95 punktów aptecznych.

W aptekach i punktach aptecznych w końcu grudnia 2006 r. pracowało 4797 osób, w tym 2049 magistrów farmacji oraz 1692 techników farmaceutycznych.

Najwięcej aptek działało na terenie Krakowa (293 placówki), Tarnowa (55), Nowego Sącza (44) oraz powiatów: nowotarskiego (46), krakowskiego (44), oświęcimskiego (43) i nowosądeckiego (42).

Zmniejszyła się liczba osób przypadających na jedną aptekę (punkt apteczny) z 3199 osób w końcu 2005 r. do 3145 według stanu odnotowanego rok później (w miastach z 2249 do 2220; na wsi z 5471 do 5315).

W końcu grudnia 2006 r. na terenie województwa działały 33 **żłobki** i 1 oddział żłobkowy. Łącznie w ich dyspozycji były 2153 miejsca rzeczywiste w pełni przygotowane na przyjęcie dziecka. Na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach przypadało 37,6 miejsca, prawie tyle co rok wcześniej.

W ciągu 2006 r. łącznie w placówkach żłobkowych przebywało 4188 dzieci, tj. o 92 osoby więcej niż w ciągu poprzedniego roku. W końcu 2006 r. odnotowano 2067 wychowanków, spośród których najliczniejszą grupę stanowiły 2-latki (920 dzieci, czyli 44,5%). Na 1000 dzieci do lat 3 w województwie, 16 przebywało w żłobkach. Przeciętny pobyt dziecka wyniósł 74,5 dnia i był o 2,5 dnia dłuższy niż w 2005 r.

Według stanu w dniu 31 XII, łącznie we wszystkich placówkach 520 osób (w tym 67 pielęgniarek) udzielało profilaktycznych świadczeń zdrowotnych połączonych z opieką nad dziećmi w czasie pracy rodziców lub opiekunów.

Najwięcej placówek działało na terenie Krakowa (22). W Tarnowie funkcjonowało 6 żłobków. Po 1 w powiatach: chrzanowskim, krakowskim, limanowskim, myślenickim i mieście Nowy Sącz. W powiecie wielickim funkcjonował 1 oddział żłobkowy.

Działalność w **zakresie stacjonarnej pomocy społecznej** w końcu 2006 r. prowadziło 121 domów lub zakładów (w tym 5 filii). Łącznie w dyspozycji zakładów stacjonarnej pomocy społecznej było 8,7 tys. miejsc, w tym w domach pomocy społecznej oraz ich filiach - 89,4%. Dla osób przewlekle somatycznie chorych przeznaczonych było 25,9% ogółu miejsc, dla przewlekle psychicznie chorych - 25,7%, dla osób w podeszłym wieku - 21,3%, dla osób niepełnosprawnych intelektualnie - 21,1%, dla bezdomnych - 3,9%, a pozostałe 2,1% dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.

Do sektora publicznego należało 54,5% placówek stacjonarnej pomocy społecznej, w których znajdowało się 74,9% wszystkich miejsc.

W zakładach stacjonarnej pomocy społecznej w ciągu 2006 roku umieszczono 2177 osób, czyli o 12,9% więcej niż w ubiegłym roku. Na umieszczenie w placówce według stanu w końcu roku oczekiwało 535 osób, o 42,3% więcej niż oczekujących w 2005 r. Na miejsca w domach pomocy społecznej czekało 84,1% z nich.

W zakładach stacjonarnej pomocy społecznej, według stanu w końcu roku, przebywało 8,4 tys. pensjonariuszy, spośród których najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 75 lat i więcej (32,3% całej zbiorowości). Na 1000 osób w tym wieku zamieszkujących województwo, 14 przebywało w tego typu zakładach. Dość liczna grupa pensjonariuszy zaliczała się do osób w wieku 41-60 lat (30,1%). Udział osób, które nie opuszczały łóżek w ogólnej liczbie mieszkańców zakładów pomocy społecznej wyniósł 13,1%. Swój pobyt w placówce 70,0% pacjentów opłacało z emerytur i rent (5898 osób), a z zasiłku stałego pomocy społecznej 7,4% (625 osób). Zaledwie 348 osób (4,1%) opłaciło swój pobyt w pełnej wysokości.

Opiekę nad pensjonariuszami placówek w końcu 2006 r. sprawowało 5546 osób, w tym w domach pomocy społecznej – 5360. Personel medyczny liczył 26 lekarzy, 892 pielęgniarki oraz 120 rehabilitantów. Na zasadach wolontariatu pracowało 215 osób.

Najwięcej zakładów stacjonarnej pomocy społecznej działało na terenie Krakowa (26 placówek), powiatu tarnowskiego (14), powiatu krakowskiego (9) oraz miasta Tarnów (8).

Podstawowe informacje o zakładach stacjonarnej pomocy społecznej i ich filiach według stanu w końcu roku przedstawia tablica:

WYSZCZEGÓLNIENIE	Placówki	Miejsca	Pensjonariusze
OGÓŁEM 2005	116	8522	8304
..... 2006	121	8675	8422
domy pomocy społecznej	93	7756	7649
rodzinny dom pomocy	2	10	10
placówka zapewniająca całodobową opiekę ^a w ramach działalności gospodarczej	12	363	319
schronisko lub dom dla bezdomnych	7	384	294
domy dla matek	4	124	124
noclegownie	1	10	3
pozostałe placówki	2	28	23
dla osób:			
w podeszłym wieku	40	1852	1785
przewlekłe somatycznie chorych	22	2247	2168
przewlekłe psychicznie chorych	21	2228	2215
dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	18	1315	1318
dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	8	515	515
matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	5	183	145
bezdomnych	7	335	276

a Osobom niepełnosprawnym, przewlekłe chorym lub osobom w podeszłym wieku.

Na rzecz zakładów świadczących opiekę zdrowotną pracowały **punkty krwiodawstwa**. W 2006 r., według stanu w dniu 31 XII, działalność prowadziło jedno Regionalne Centrum Krwiodawstwa posiadające 17 oddziałów terenowych. Do placówek tych w ciągu roku zgłosiło się 40,1 tys. krwiodawców, w tym 39,7 tys. honorowych. Łącznie pobrano 66,9 tys. jednostek krwi pełnej (1 jednostka równa się 450 ml) oraz 66,4 tys. jednostek osocza (licząc w jednostkach świeżo mrożonego osocza – 1 taka jednostka odpowiada 200 ml). Przedstawione informacje Instytutu Hematologii i Transfuzjologii nie uwzględniają danych MON oraz MSWiA.

Do opracowania notatki wykorzystano dane ze sprawozdawczości Głównego Urzędu Statystycznego i sprawozdawczości resortowej Ministerstwa Zdrowia.

Opracowanie: Dorota Król, Renata Lupa, Urząd Statystyczny w Krakowie, Oddział w Limanowej
tel. 018 333 91 03